

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-354/08-01

Název školy:	Bratrská škola – církevní základní škola
Adresa:	Rajská 300/3, 170 00 Praha 7 - Holešovice
Identifikátor:	600 001 148
IČ:	48 546 119
Místo inspekce:	Rajská 300/3
Termín inspekce:	21. – 23. dubna 2008

Předmět inspekční činnosti:

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v základní škole k termínu inspekce.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Školská právnická osoba je zřízená Českobratrskou církví evangelickou se sídlem Jungmannova 9, 111 21 Praha 1. Vykonává činnost 1. stupně základní školy s maximálním počtem 130 žáků a školní družiny. K termínu inspekce se v 5 třídách vzdělávalo 87 žáků a dalších 34 žáků má povolené individuální vzdělávání. Tím je škola naplněna na 94 % nejvyššího povoleného počtu. V 1. ročníku se učí podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) *Každému pro jeho život*, v ostatních ročnících je realizován vzdělávací program *Základní škola s modelovým učebním plánem pro třídy s rozšířeným vyučováním výtvarné výchovy čj. 21 970/96-22*.

Od posledního průměrného až podprůměrného inspekčního hodnocení z května 2002 škola neprošla žádnými výraznými pozitivními změnami. Stagnující až zakonzervovaný stav částečně oživují pouze rozšířená výuka výtvarné výchovy ve všech ročnících a pomalu se zlepšující prostorové (rekonstrukce sklepních prostor na grafickou a keramickou dílnu, nové šatny, herní část zahrady, minikabinet jazykového vyučování) a materiální podmínky (digitální kopírka, pomůcky pro cizojazyčné vzdělávání, hudební nástroje, mapy, modely lidského těla). Stále přetrvávají citelně slabá místa ve využívání prostředků ICT (chybí např. počítačová pracovna nebo umístění žákovských počítačů do tříd s přístupem k internetu. V oblasti dalších informačních zdrojů je nedostatek odborné, slovníkové a encyklopedické literatury.

Nezlepšily se ani personální podmínky. Vzdělávání zajišťuje 9 pedagogických pracovníků, z nichž pouze 4 jsou odborně kvalifikovaní - ředitel školy se na výuce podílí v rozsahu dvou hodin a jedna vyučující jednou hodinou týdně (zajišťuje také veškeré povinnosti spojené s individuálním vzděláváním). Dvě kvalifikované učitelky jsou pověřeny třídnictvím. Za týden je celkem odučeno 116 hodin, 78 vyučovacích jednotek (67 %) je odučeno nekvalifikovaně. Stejný personální stav konstatuje inspekční zpráva již v roce 2002, kdy z 9 vyučujících bylo 5 bez předepsaného vzdělání. Pro tento školní rok ředitel přijal 4 nové pracovnice, všechny bez odborné kvalifikace. Tři z nich ustanovil třídními učitelkami. Personálně nepříznivou situaci začínajících vyučujících neeliminovat ustanovením uvádějícího pedagoga. Nedostává se jim systematického metodického a didaktického vedení podporovaného dalším vzděláváním. Ředitel nevytváří vhodné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, přestože mu to ukládá školský zákon. Složení pedagogického sboru z hlediska potřebné odborné kvalifikace neumožňuje v plné míře naplnit cíle vzdělávacích programů.

Zdravé prostředí školy podporují pravidelný pitný režim, relaxační zóny ve třídách a třicetiminutová přestávka, která je vyhrazena pro aktivní odpočinek žáků ve venkovním areálu. Všechny ročníky se věnují ekologickému třídění odpadu. Do jiných aktivit či projektů preferujících zdravý životní styl škola není zapojena.

II. Ekonomické údaje

Hodnocení finančních podmínek bylo zaměřeno na vývoj celkových výdajů v časovém horizontu tří let, a to od roku 2005 do roku 2007. Z předložených výkazů o základní škole bylo zjištěno, že docházelo k postupnému snižování žáků. Financování školy z prostředků státního rozpočtu odpovídalo normativnímu financování v návaznosti na vykazovaný počet žáků. Největší objem finančních prostředků státního rozpočtu škola použila na platy zaměstnanců a související zákonné odvody za sociální a zdravotní pojištění. Dále na dohody uzavřené mimo pracovní poměr a na zákonné úrazové pojištění. Ostatní neinvestiční finanční prostředky organizace použila na nákup učebnic, učebních pomůcek, základních školních potřeb a školení v rámci dalšího vzdělávání zaměstnanců školy. Výše finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu umožňuje plnění vzdělávacích programů školy.

III. Hodnocení školy

Ředitel školy je ve funkci od roku 1991. Jeho řízení vykazuje setrvalá a prohlubující se rizika. Při svém vedení se opírá o *Koncepci Bratrské školy – církevní základní školy v Praze 7*, kterou zpracoval v roce 2006. Její součástí je *Plán práce na školní rok 2006/2007*, ale pro letošní školní rok již plán zpracovaný nemá. S obsahem, závěry a přijatými opatřeními *Vlastního hodnocení školy za školní rok 2006/2007* (VHŠ) nebyl nikdo z pedagogických pracovníků seznámen, ani se nestalo podkladem pro výroční zprávu. Pravidla a termíny VHŠ daná příslušnou vyhláškou nebyly dodrženy. I pro další povinnou pedagogickou dokumentaci jsou symptomatické závažné nedostatky. *Výroční zprávu o činnosti školy za školní rok 2006/2007* neschválila školská rada ani při opakovaném projednání a v současnosti o dalším postupu rozhoduje zřizovatel. *Školní řád ze dne 31. srpna 2007* je po obsahové stránce téměř uceleným dokumentem, ale chybí některá práva žáků a zákonných zástupců a jejich povinnost doložit důvody nepřítomnosti žáků nejsou v souladu se školským zákonem. Se školním řádem nebyli prokazatelně seznámeni žáci a neschválila jej školská rada. *Záznamy z pedagogických rad* za uplynulé dva školní roky postrádají projednávání zásadních pedagogických dokumentů a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. *Třídní knihy* za uplynulé dva roky neobsahují

průkazné údaje o zařazení 40 hodinového kurzu *Výchova ke zdraví*, který má být realizován ve 4. a 5. ročníku. Ředitel nepředložil konkrétní vzdělávací plán pro jednotlivé ročníky, z něhož by bylo patrné rozložení učiva, nácvik dovedností a formování postojů žáků ke zdravému životnímu stylu. V třídních knihách 4. a 5. ročníku nejsou zápisy o jedné ze složek českého jazyka – psaní. Výuka tělesné výchovy ve 4. ročníku nebyla odučena v 5 týdnech bez udání důvodů. Zápisy v 11 týdnech - *Míčové hry a vybíjená* - svědčí přinejmenším o monotónnosti osvojování si pohybových dovedností, ne-li o neplnění osnov. Určité nesrovnalosti inspekce zjistila i ve **školní matrice** (chybějící zápisy výchovných opatření a pochval, katalogové listy u nově příchozích žáků jsou vedené na kopiích tiskopisů z původních škol). Nesprávně byla vydána vysvědčení za 1. pololetí letošního školního roku (u vysvědčení se slovním hodnocením schází další součást formuláře). **Výstupní hodnocení žáků** 5. ročníku ředitel předal 7. dubna 2008, což je v rozporu s právním předpisem stanovujícím vydání výstupního hodnocení na konci 1. pololetí daného školního roku. Nejdůležitějším povinným dokumentem školy je **ŠVP Každému pro jeho život**, který je zpracován pouze pro 1. ročník. Tím škola nesplnila požadavky školského zákona a nerespektovala zásady Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Ředitel vypracoval **Organizační řád školské právnické osoby** s účinností od 12. prosince 2008 (inspekce předpokládá, že jde o omyl a platnost je již od roku 2007). V tomto dokumentu stanovuje 3 zástupkyně ředitele školy pro oblast pedagogickou, organizační i provozní a oblast koncepční. Zástupkyně převzaly náplně práce, které jsou až na drobné nuance totožné. Z rozhovoru s nimi vyplynulo, že se od začátku školního roku ani jednou nesešly na plánovaných poradách vedení školy, tudíž si nemohly vyjasnit případné nejasnosti a formulační nepřesnosti jejich kompetencí, a proto ani nemohly deklarovanou odpovědnost uceleně vykonávat (např. *odpovědnost za formální a obsahovou správnost školní dokumentace*). V žádném, inspekci předloženém dokumentu, není prokazatelným způsobem podchycena zodpovědnost určeného pracovníka (např. ředitele, zástupkyně) za kontrolu tvorby ŠVP a integrace handicapovaných žáků. Opomíjené je i výchovné poradenství a setkávání se nad metodickou a odbornou problematikou.

Škola nemá nastavený vnitřní kontrolní systém. Existuje pouze **Plán hospitační činnosti pro školní rok 2007/2008**, ale závěry z hospitací a přijatá opatření ke zvyšování kvality vzdělávání ředitel nepředložil. Neprovádí se pravidelná analýza a hodnocení vycházející z kontrolní činnosti. Především pro začínající nekvalifikované učitelky není vytvořena účinná zpětná vazba.

Ředitel zajišťuje funkční informační systém po liniích rodiče, žáci. Informace získávají tradiční cestou (žakovské knížky, nástěnky, každodenní pravidelný kontakt, třídní schůzky a konzultační hodiny). O své činnosti škola také informuje prostřednictvím internetu (zde však byl uvedený nepravdivý údaj o vysokoškolském vzdělání jedné zástupkyně ředitele), informační brožurou a pořádáním společenských setkání s rodiči (vánoční divadlo, zahradní slavnost). Naopak předávání informací mezi ředitelem a učiteli a jimi navzájem nese známky formálnosti, bariér v komunikaci a některé učitelky vnímají atmosféru jako nevyjasněnou až stresovou.

Menší počet žáků ve třídách a stálý bezprostřední kontakt s učitelkami posilují pocit rodinného prostředí, jež je pro vzdělávání bezpečné. Škola má vytvořený **Preventivní program**, který se realizuje na základě týmové spolupráce metodičky prevence (začínající učitelka bez kvalifikačního studia, jejíž kompetence nejsou nikde deklarované), ředitele a třídních učitelek. Je zaměřen hlavně na zvyšování sociálních dovedností a psychické odolnosti žáků. Odkazuje se na spolupráci učitelů s výchovným poradcem, tato funkce však není v letošním školním roce ustavena. Škola vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní

rizika i rizika šikany, v případě potřeby spolupracuje s dalšími partnery - Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna (KPPP), PREV-centrum, sociální odbor Prahy 7, Policie ČR. K preventivní strategii přispívají i zájmové činnosti pořádané školní družinou, které však nejsou podloženy dokumenty o evidenci žáků a konkrétní aktivitě.

Ve škole probíhalo od roku 1998 pokusné ověřování domácího vzdělávání na 1. stupni (nyní individuální vzdělávání), ředitel proto spolupracuje s MŠMT a Výzkumným ústavem pedagogickým. Umožňuje vykonávat pedagogickou praxi studentkám Filozofické fakulty Univerzity Pardubice a Vyšší odborné školy Sv. Jána pod Skalou. Podnětné je partnerství se zřizovatelem a školskou radou. Na jejich připomínky a náměty ředitel reaguje se zpožděním, některé zůstávají bez odezvy.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je realizována na základě odborného vyšetření a vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který je konzultován se zákonnými zástupci. Výsledky žáků jsou pravidelně vyhodnocovány pracovníci KPPP a jsou podkladem pro stanovení dalšího postupu. Na zajišťování péče participují i dvě speciální pedagožky, které provádějí reedukaci i kompenzaci vývojových poruch učení.

Sledovaný průběh výuky byl v souladu se vzdělávacími programy. Prostředí jednotlivých tříd i chodeb je na vysoké výtvarné úrovni, podporuje u žáků sounáležitost se školou. Výzdoba je jejich dílem a odráží získané výtvarné a rukodělné dovednosti a rozvíjený talent. Rozmanité výtvarné vyjádření skutečnosti a užité práce dekorativní a prostorové svědčí o poučeném vedení pedagožky, píli a schopnostech žáků. Psychohygienické podmínky vzdělávání nebyly vždy optimální. Nábytek někdy nezohledňoval výšku žáků, intenzita světla a čerstvého vzduchu nebyla dostatečně korigována. Většinou chybělo promyšlené členění výuky s pravidelným zařazováním relaxačních aktivit. Pětiminutové přestávky, které ředitel stanovil v rozporu s vyhláškou o základním vzdělávání, nemohou saturovat potřebu odreagování se z dlouhé frontální výuky. V 1. ročníku docházelo k nedodržení délky vyučovacích jednotek na úkor přestávek, čímž se snižoval čas určený k odpočinku žáků. Chybně je sestaven také rozvrh hodin pro 3. ročník. Žáci mají v dopoledním bloku 6 vyučovacích hodin v jednom sledu místo povolených 5, což je v rozporu s výše citovaným právním předpisem.

Pro větší část sledovaného vzdělávání – *Člověk a příroda*, *Člověk a společnost*, výchova ke zdraví a realizace ŠVP byly společně některé nedostatky v metodických i didaktických procesech plynoucí z nezkušenosti začínajících učitelů a nahodilosti vzdělávacích strategií. Zvolily frontální formu výuky eliminující tvořivost žáků, což snižovalo efektivitu vyučování. Preferovaly pouze základní metodické postupy (řízený rozhovor, výklad a práce s učebnicemi či pracovními listy). Žáci měli málo možností vyjádřit názory, zkušenosti a postoje, a tím si zdokonalovat své komunikační dovednosti. Absence kooperativních technik učení či jejich nedostatečné zvládnutí s sebou nesl stereotypní model výuky. Pokles pozornosti či únava nebyly účinně kompenzovány. Učitelky jsou informovány o žácích se SVP, při výuce je však nezohledňovaly, důsledně nevycházely z jejich IVP. Žáci nebyli průběžně motivováni, nevyužívali mezipředmětových souvislostí vycházejících z učiva, ne vždy pochopili zadané úkoly. Jejich nespisovný mluvní projev a neobratné vyjadřování učitelky málo korigovaly, a tím nerozvíjely komunikační kompetence žáků. Neprováděly nácvik hygienických návyků při psaní. Závěry hodin nezaměřovaly na oboustrannou zpětnou vazbu a kultivaci mezilidských vztahů. Vyučující mají k dispozici základní didaktické a názorné pomůcky i audiovizuální techniku, avšak žáci pracovali převážně s učebnicemi, pracovními sešity a materiály, které si učitelky sami připravily. Ojedinele byly vhodně uplatněny např. karty se zobrazenými stromy a ptáky, encyklopedie, odborný časopis, nově zakoupené modely lidského těla.

Při nadprůměrném či standardně vedeném vzdělávání byla zúročená odborná kvalifikace učitelek či přirozený pedagogický talent maturantky-angličtinářky. Všechny promyšleným způsobem strukturovaly výuku, efektivně střídaly vyučovací postupy a pracovní činnosti žáků. Nezanedbávaly vstupní motivaci, průběžně motivovaly didaktickou hrou, využíváním hudebních nástrojů, audio technikou a mezipředmětovými vazbami. Žáci byli soustředěni při účelném kooperativním učení, interaktivních činnostech, práci ve dvojicích. Diferencovaně pracovali dle svých schopností a prokazovali velmi dobré znalosti. Opírali se o nově nabyté vědomosti a dovednosti, které byli schopni aplikovat při hodinách českého jazyka, prvouky, anglického jazyka, výtvarné a hudební výchovy. Učitelky hodnotily žáky pozitivně, ale k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení nedocházelo. Přistupovaly k nim trpělivě a laskavě, respektovaly jejich individualitu.

Vybrané sešity a žákovské knížky žáků 4. a 5. ročníku svědčí o nižší úrovni písemného projevu a to i při rýsování v geometrii. Hodnocené pravopisné jevy v některých diktátech v 5. ročníku neodpovídají osnovám Základní školy. V žákovských knížkách je hodnocení převážně za písemný projev, v českém jazyce většinou za mluvnickou složku, některé výchovné předměty v těchto ročnících nejsou klasifikovány.

Výsledky vzdělávání škola monitoruje pouze na pedagogických radách, výroční zpráva tuto oblast zcela opomíjí. Strategie na podporu úspěšnosti žáků není vypracována. Dle vyjádření ředitele zcela postačuje součinnost rodičů, třídní učitelky popř. vedoucích pracovníků. Soutěží, sportovních setkání či dalších aktivit mimo území školy se žáci nezúčastňují. Škola zatím nepřistoupila k testování žáků v rámci národních šetření ani nevyužívá vlastního či komerčního testování.

Závěrečné hodnocení:

Inspekční zjištění vedoucí ke zhodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání jsou pozitivní v těchto oblastech:

- realizace vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním výtvarné výchovy,
- vytvoření rodinného klimatu školy,
- vznik keramické a grafické dílny,
- výtvarná výzdoba školy,
- účinná spolupráce s KPPP při integraci žáků.

Pro nápravu nepříznivého stavu je nutno odstranit výrazná rizika:

- uvést do souladu s právními předpisy školní vzdělávací program „Každému pro jeho život“,
- zvýšit počet pedagogických pracovníků, kteří splňují podmínky odborné kvalifikace předepsané školskou legislativou,
- vytvořit vhodné podmínky pro profesní růst zaměstnanců,
- provést kvalitativní změny v pojetí vzdělávání v některých ročnících,
- důsledně respektovat individuální potřeby žáků se SVP,
- zlepšit materiálně-technické podmínky v oblasti informačních zdrojů a ICT,
- zařadit do vzdělávání výchovu ke zdraví a psaní ve 4. a 5. ročníku,
- vytvořit plánování a prováděcí strategie v souladu s reálnými podmínkami školy,

- *uvést do souladu s právními předpisy školní řád, školní matriku, výroční zprávy o činnosti školy, třídní knihy, záznamy z pedagogických rad, vlastní hodnocení školy a rozvrh vyučovacích hodin,*
- *vytvořit účinný a efektivní kontrolní systém,*
- *přizpůsobit organizační řád potřebám školy,*
- *zlepšit informační systém mezi ředitelem a pedagogickými pracovníky.*

Závěry minulé kritické inspekční zprávy ředitel školy respektoval minimálně a při řízení se nepokusil pojmenované nedostatky změnit či odstranit.

Řízení školy je podprůměrné. ŠVP není zpracován dle požadavků školského zákona. Průběh vzdělávání je průměrný.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
-----------	--------	-----------

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 6973/2006-21 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 6. 2006 s účinností od 1. 7. 2006
2. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – k č.j. 31 131/04-21 ze dne 14. 3. 2005
3. Zřizovací listiny školské právnické osoby č.j. 472/2006 ze dne 7. 2. 2006
4. Jmenovací dekret ředitele školy čj. 1134/2006 ze dne 16. 5. 2006 s účinností od 16. 5. 2006
5. Výkazy o základní škole S 3-01 k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2006, k 30. 9. 2005
6. Výkaz o základní škole V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004
7. Výkazy o ředitelství škol R 13-01 k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2006, k 30. 9. 2005
8. ŠVP pro základní vzdělávání *Každému pro jeho život* platný od 31. 8. 2007
9. Personální dokumentace ředitele a pedagogických pracovníků k termínu inspekce
10. Náplně práce širšího vedení školy ve školním roce 2007/2008
11. Školní řád ze dne 31. 8. 2007
12. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2006/2007
13. Organizační řád školské právnické osoby s datem 12. 12. 2008
14. Preventivní program na školní rok 2007/2008
15. Koncepce Bratrské školy – církevní základní školy v Praze 7, ze dne 4. 4. 2006
16. Plán práce na rok 2006/2007 ze dne 4. 4. 2006
17. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008 k termínu inspekce
18. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2007/2008
19. Záписy z jednání školské rady konané v letech 2006 až 2007
20. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2007/2008 k termínu inspekce
21. Třídní knihy ve školních letech 2006/2007 a 2007/2008 k termínu inspekce
22. Vysvědčení žáků za 1. pololetí školního roku 2007/2008
23. Výstupní hodnocení žáků 5. ročníku
24. Školní matrika k termínu inspekce
25. IVP integrovaných žáků k termínu inspekce
26. Výběr žakovských knížek a sešitů k termínu inspekce

27. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2005/2006 a neschválená Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2006/2007
28. Inspekční zpráva z května 2002
29. Výkazy zisku a ztráty k 31. prosinci 2005, 2006 a 2007
30. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2005, 2006 a 2007
31. Rozhodnutí o poskytnutí dotace přidělené z MŠMT za školní roky 2005, 2006 a 2007
32. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v letech 2005, 2006 a 2007
33. Výsledovka za roky 2005, 2006 a 2007
34. Vyúčtování účelových dotací za roky 2005 a 2006

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Marie Poesová	M. Poesová v.r.
PaedDr. Jana Křest'ánová	J. Křest'ánová v.r.
Bc. Marie Kiliesová	M. Kiliesová v.r.
Ing. Alexandr Stojanov	Stojanov v.r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekcí, a to do 20. června 2008. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Praha 27.5. 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Bohumil Bulíř	v.z. L. Duchová v.r., statutární zástupkyně

